

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobce **M. B.**, zastoupeného Mgr. Marianem Heresem, advokátem AK v Mostě, Moskevská 1/14, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce – stěžovatele M. B. proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 10. 2002 č. j. 40 Ca 682/2001 – 18,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 3. 10. 2002 č. j. 40 Ca 682/2001 – 18 Krajský soud v Ústí nad Labem potvrdil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále „žalovaná“) ze dne 19. 9. 2001 č. xx, kterým M. B. (dále jen „žalobce“) podle § 56 odst. 1 písm. a/ zákona č. 155/1995 Sb. od 10. 10. 2001 odňala částečný invalidní důchod s odůvodněním, že podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě ze dne 6. 9. 2001, již není částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla schopnost jeho soustavné výdělečné činnosti o 10% a tak nedosahuje potřebných nejméně 33%. Ve svém rozhodnutí vycházel krajský soud z obsahu posudkového spisu žalobce a z obsahu posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 6. 2002. Citovaný posudek převzal pro své rozhodnutí, neboť komise jednala v řádném složení a posudek vypracovala po prostudování zdravotní dokumentace žalobce včetně kompletní

zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. S. a odborných nálezů z roku 2001 a 2002, které žalobce předložil při jednání komisi. Žalobce se mohl vyjádřit ke svým subjektivním potížím a byl vyšetřen odborným přísedícím lékařem z oboru gastroenterologie. Komise dospěla k závěru, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož hlavní příčinou byla recidivující vředová choroba gastrododena, jeho zdravotní stav je dlouhodobě stabilizován. I když posudková komise míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti určila 20%, tj. o 10 % více než lékařka okresní správy sociálního zabezpečení, přesto pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nedosahuje 33 % a zdravotní postižení žalobce neodpovídá podmínkám uvedeným v příloze č. 4 vyhl. č. 284/1995 Sb. Žalobce tak neplní podmínky částečné invalidity podle zákona o důchodovém pojištění. Přezkoumávané rozhodnutí shledal krajský soud věcně správným a zákonu odpovídajícím a proto ho potvrdil.

Proti rozsudku krajského soudu podal včas odvolání žalobce. O jeho odvolání Vrchní soud v Praze nerozhodl do 31. 12. 2002. Podle ust. § 129 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. - soudní řád správní - dále jen s. ř. s., bylo řízení o jeho odvolání zastaveno dnem nabytí účinnosti zákona č. 150/2002 Sb. Účastník tohoto řízení mohl do 31. 1. 2003 podat proti rozhodnutí soudu o opravném prostředku kasační stížnost podle zák. č. 150/2002 Sb.

Žalobce ve stanovené lhůtě, tj. do 31. 1. 2003 podal kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu. Pro řízení o kasační stížnosti je žalobce - stěžovatel zastoupen advokátem Mgr. Marianem Heresem, na základě plné moci ze dne 30. 1. 2003. Splnil tak podmínku stanovenou v § 105 odst. 2 s. ř. s., podle níž stěžovatel musí být zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské právnické vzdělání.

V kasační stížnosti namítl stěžovatel, že krajský soud ve svém rozhodnutí vycházel ze závěru posudkové komise MPSV, ačkoliv podle § 3 odst. 3 zák. č. 582/1991 Sb. je Ministerstvo práce a sociálních věcí přímým nadřízeným orgánem ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení, tj. žalované. Za situace, kdy žalovanou stranou soudního sporu je Česká správa sociálního zabezpečení a soud si zajistil vypracování odborného stanoviska od orgánu, který se nachází na stejném úseku státní správy, lze mít důvodné pochyby o objektivitě výsledného materiálu, stěžejního pro spravedlivé rozhodnutí soudu. Za situace, kdy subjektivně nepociťuje žádné zlepšení svého zdravotního stavu od doby přiznání částečného invalidního důchodu, má s ohledem na shora uvedené za to, že lékařské vyšetření a posudkové zhodnocení provedené posudkovou komisí MPSV v Ústí na Labem bylo provedeno nikoliv se snahou zjistit skutečný zdravotní stav, ale čistě účelově, tak aby bylo možné shledaný stav zařadit do stejné kategorie, jak tomu učinila pověřená lékařka OSSZ v Mostě. V průběhu řízení došlo navíc k procesnímu pochybení krajského soudu. Ve věci samé nařídil soud jednání na den 3. 10. 2002, tedy v době, kdy pobýval v lázních Karlovy Vary. Jelikož tamní pobyt zasahoval rovněž do období, kdy se snažila pošta mu doručit předvolání k předmětnému jednání, byla manželkou doručovatelce sdělena adresa lázní a pošta mu byla doručena do místa tehdejšího pobytu 2 dny před jednáním, přičemž ošetřující lékař mu nedoporučil přerušení léčebné kůry. Proto požádal o odročení jednání. Soud však na jeho žádost nereagoval a nařízené jednání uskutečnil v původním termínu, když nevzal na vědomí objektivní příčinu toho, že svou žádost o odročení z vážných důvodů nemohl uplatnit dříve. Postup soudu byl v rozporu s ust. § 6 o. s. ř., neboť nepostupoval v součinnosti se všemi účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla účinná. Žádal, aby Nejvyšší správní soud v celém rozsahu zrušil rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 10. 2002 č. j. 40 Ca 682/2001 – 18 a věc mu vrátil k dalšímu řízení a uvedený soud zavázal povinností ustanovit ve věci znalce z oboru zdravotnictví Institut postgraduálního vzdělávání v Praze 10, Ruská 85.

V kasační stížnosti uplatnil stěžovatel dva důvody, pro které žádal zrušení rozsudku krajského soudu. Jednak důvod spočívající v tom, že krajský soud ve svém rozhodnutí vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 6. 2002, ačkoliv Ministerstvo práce a sociálních věcí je přímým nadřízeným orgánem žalované České správy sociálního zabezpečení, takže lze mít důvodné pochyby o objektivitě závěru posudkové komise. Vzhledem k této skutečnosti a vzhledem k tomu, že od přiznání částečného invalidního důchodu nepociťuje žádné zlepšení svého zdravotního stavu má za to, že lékařské vyšetření a posudkové zhodnocení provedené posudkovou komisí, bylo provedeno nikoliv se snahou zjistit skutečný zdravotní stav, ale čistě účelově tak, aby bylo možné shledaný stav zařadit do stejné kategorie, jak tomu učinila pověřená lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení v Mostě. Tato námitka stěžovatele není důvodná. Organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení upravuje zákon č. 582/1991 Sb. Podle § 3 odst. 3 písm. a/, b/, c/ orgány sociálního zabezpečení jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí, Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správy sociálního zabezpečení. Podle § 4 odst. 2 cit. zákona, ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Pro vydávání posudku podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení obecných předpisů o správním řízení. Složení posudkových komisí upravuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1991 Sb. Podle § 3 odst. 1 této vyhlášky, posudkovými lékaři a tajemníky posudkových komisí pověřuje ministerstvo své pracovníky se souhlasem těchto pracovníků. Dalšími členy posudkových komisí jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Podle odst. 2 cit. ust. posudková komise ministerstva je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnáší většinou hlasů a při rovnosti hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy. Úpravu § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. neshledal Ústavní soud protiústavní (čl. 37 Listiny) (viz. Nález – II. ÚS 92/95) s ohledem na v době rozhodování krajského soudu účinné ustanovení § 250q i § 246c o. s. ř., která umožňovala aplikaci zásady skutečného stavu věci prováděními jiných důkazů a dále s ohledem na složení komise upravené v § 3 vyhl. č. 182/1991 Sb. Jen v tom, že posudková komise, která v právní věci účastníků v tomto řízení vypracovala posudek, je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, nespatřil Nejvyšší správní soud důvod k pochybnostem o objektivitě jejich závěrů. Jiné důvody neobjektivity nebo nesprávnosti jejich závěrů stěžovatel v kasační stížnosti ani neuvádí, mimo povšechného tvrzení, že oproti době přiznání částečného invalidního důchodu nepociťuje žádné zlepšení svého zdravotního stavu. Toto je ovšem jen tvrzení v obecné rovině, učiněné na základě svých subjektivních pocitů. Konkrétní výtky proti závěrům posudku posudkové komise např., že posudková komise vycházela z nedostatečné lékařské dokumentace stěžovatele, nebo sice z dostatečné lékařské dokumentace, avšak nesprávně ji posoudila, kasační stížnost neobsahuje. Nejvyšší správní soud proto v tomto směru přezkoumal důvod uplatněný stěžovatelem a spočívající v tom, že lze mít důvodné pochyby o objektivitě závěrů posudkové komise MPSV proto, že je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí a tedy přímým nadřízeným orgánem žalované České správy sociálního zabezpečení se závěry shora již vyjádřenými.

Ani další důvod kasační stížnosti spočívající v tom, že krajský soud dne 3. 10. 2002 ve věci jednal, ačkoliv žalobce se jednání nemohl zúčastnit a požádal o odročení jednání nebyl shledán oprávněným. Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že Krajský soud v Ústí nad Labem nařídil jednání na den 3. 10. 2002, a že tohoto jednání se žalobce nezúčastnil. Soud ve věci po provedení důkazů, mj. posudkem posudkové komise MPSV z 27. 6. 2002, rozhodl.

Dne 2. 10. 2002 byla krajskému soudu doručena písemnost žalobce, jíž jednak krajskému soudu sdělil, že se nezúčastní jednání, protože je na léčení v Karlových Varech a jednak jí žádal o soudní projednání bez své přítomnosti dne 3. 10. 2002 (č. l. 13 spisu). Dále se žalobce vyjádřil k věci (č. l. 14, 15). Tvrzení stěžovatele, že požádal o odročení jednání a že Krajský soud v Ústí na Labem na tuto jeho žádost nereagoval, neodpovídá obsahu předloženého spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 40 Ca 682/01.

Důvody kasační stížnosti uvedené v kasační stížnosti stěžovatele lze podřadit pod ust. § 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s., neboť stěžovatel uplatnil vady řízení před krajským soudem spočívající v tom, že krajský soud vycházel ve svém rozhodnutí z důkazu – posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 6. 2002, ačkoliv lze mít, podle jeho názoru, důvodné pochyby o objektivitě jejich závěrů a dále že krajský soud jednal ve věci dne 3. 10. 2002, ačkoliv stěžovatel nebyl přítomen tomuto jednání a požádal o odročení jednání. Tyto důvody nebyly prokázány.

Kasační stížnost stěžovatele není důvodná a byla proto Nejvyšším správním soudem podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnuta.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože stěžovatel ve věci neměl úspěch a žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení nemá právo na náhradu nákladů řízení, vzhledem k ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. i když ve věci měla úspěch, protože přiznání náhrady nákladů správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení vylučuje cit. ust. § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. 5. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu